

Ähtärinjärven kuormitus kuuriin monin eri keinoin

Ähtärinjärven kuormitus- ja kunnostussuunnitelmassa siirrytään pian käytännön töihin. Maanomistajat voivat ottaa tuleviin toimenpide-ehdotuksiin kantaa osin jo tänä vuonna.

Ähtäri

Jari E. Hakala

Ähtärinjärven kuormitus selvityksen laadinta on loppusuoralla. Näytteitä on otettu noin 350 eri pisteestä.

- Ne otettiin keväällä, kun virtaamat olivat suurimmillaan, selvitystyön tekevä vesistöinsinööri **Jami Aho** kertoo.

Näytteistä noin 30 tutkitaan Ahon mukaan laboratoriossa, muut tutkittiin kenttäanalysaattorilla.

- Näytteitä on otettu ojista, puroista ja joista. Niiden perusteella selvitetään, mistä kuormitus syntyy, Aho kertoo.

Näytteiden tutkiminen on osa kattavaa tutkimusta. Niiden lisäksi kuormitus selvityksen työkaluja ovat myös karttatarkastelut ja paikkatietoanalyysi.

- Yhdessä eri keinot tuottavat hyvän tuloksen, Aho toteaa.

Näytteidenotopisteet kattavat Ähtärinjärven koko valuma-alueen, eli reilut 480 neliökilometriä.

Ähtärinjärven kovin kuormittajia on ihmisen ja ihmisen eri toimet, mikä ei tietenkään ole yllätys.

- Aina, missä ihmisen toimintaa



Ähtärinjärven kovin kuormittajia on ihmisen ja ihmisen eri toimet, mikä ei tietenkään ole yllätys.

-Aina, missä ihmisen toimintaa on, niin näytteet kyllä näyttävät, että kuormitus syntyy niiltä alueilta, Aho kertoo.

Kartoille piirrettyjen näytepisteiden mukaan typen ja fosforin kuormitus on esimerkiksi suurempaa järven länsirannan puolelta kuin itäosasta puolelta.

-Siellä on enemmän maataloutta, sieltä se syntyy typpi ja fosfori, Aho toteaa.

Maa- ja metsätalous ovat Ähtärinjärven suurimmat kuormittajat.

-Pistekuormittajia, teollisuustoksia ja muita sellaisia, ei ole, ja asutuksen on suhteellisen harvaa. Turvetuotantoakaan ei ole suhteessa valuma-alueen kokoon erityisen paljon.

Turvetuotannon osuus näkyy kuormituksessa, mutta sen osuus on maataloutta ja metsätaloutta selkeästi pienempi.

-Turvetuotannossa on nykyään hyvät pintavalutuskentät, Aho toteaa vitaten esimerkiksi Vapon alueisiin, joissa hän vieraili keväällä. Hän kertoo yksittäisen havainnon.

-Pintavalutuskentältä tuli parempaa vettä kuin ympäröivästä metsäojituksesta, eli kyllä toimenpiteet tehoavat, kun ne on tehty hyvin. Aikaisempina vuosina on ollut eri tyyli ja eri kuormitukset. Järven säännöstelyä ei ole Ahon näkemyksen mukaan suurta merkitystä veden laatuun. Hänen arvionsa mukaan järven rannat ovat sopeutuneet nykyisen säännöstelyn määrään, eli vedenkorkeuden vaihteluihin.

-Se ei erityisesti syö rantoja.

Kuormitusselvityksen valmistuksessa alkaa selvityksen toinen vaihe



Ähtärinjärven matalimmat rannat ovat vahvasti kaisloittuneet. Ravinnekuormitus lisää myös sinileväkukintojen esiintymistä. KUVA: JARI E. HAKALA

Ähtärinjärven valuma-alue on yli 480 neliökilometriä



Grafiikka: Tiina Pudas



Vesistöinsinööri Jami Ahon mukaan selvityksen toinen vaihe on alkamassa. Se sisältää käytännön suunnitelmaa kuormituksen vähentämiseksi.

aivan lähiaikoina.

-Tehdään alustavia suunnitelmia ja ehdotuksia maastoon, mitä toimenpiteitä siellä voitaisiin tehdä, Aho kiteyttää.

Lähtökohta on tietysti se, ettei kuormitusta saisi yllipäätään syntyä. Kunnostussuunnittelussa keskitytään kuormittavien vesien puhdistamiseen.

Metsätaloudessa tulisi Ahon mukaan välttää rankkoja ojituksia, ja yllipäätään voimakkaita maanmuokkauksia.

Maataloudessa voitaisiin tähdätä lannoituksen optimointiin.

-Ja siihen, ettei tehtäisi syyskynn-

töä tai vastaavaa maanmuokkauksena.

Keinovalkoimaan kuuluvat myös kosteikot, pintavalutuskentät, laskentuslatat ja muun muassa luonnonmukainen tulvatasanperkaus peruskuivatuksessa.

-Koko valikoima hyviksi koetuista toimenpiteistä on käytettävissä.

Kuormitus- ja kunnostusselvityksen loppuraportti valmistuu vuodenvaihteeseen mennessä. Toimenpiteisiin ja tiedon jakoon ryhdytään kuitenkin mahdollisimman nopeasti jo loppukesän ja syksyn aikana.

Maastoon tehtäviä alustavia toimintatietoja ja niihin liittyviä tietoja on Ahon mukaan tarkeitus jakaa mahdollisimman nopeasti eteenpäin.

-Että maanomistajat saavat ottaa kantaa, näyttääkö tämä ehdotus hyvältä ja kiinnostaako.

Ähtärinjärven kuormitus- ja kunnostusselvityksestä ja työn etenemisestä kerrottiin yleisölle avoimessa tilaisuudessa Ähtärin kaupungintalolla viime lauantaina. Selvityksen on tilannut tarjousten perusteella Yhteinen Ähtärinjärvi ry. Työn tekee Ympäristötekniikan insinööri Jami Aho.

Selvitystyön hinta on jonkun verran alle 50 000 euroa. Elyn tuki kattaa urakkahinnasta puolet.

-Loppu on yhdistyksen omahoitua, puheenjohtaja **Seppo Sulku** kertoo.